

Kommunledningskontoret, kanslienheten
Ulrika Thorell, 0531-52 60 02
ulrika.thorell@bengtsfors.se

Arbetsordning kommunfullmäktige

Arbetsordning för kommunfullmäktige

Utöver det som föreskrivs om kommunfullmäktige i lag eller annan författning gäller bestämmelserna i denna arbetsordning.

Antalet ledamöter

§ 1

Fullmäktige har 35 ledamöter. I vallagen finns bestämmelser om antalet ersättare.

Ordförande och vice ordförande

§ 2

De år allmänna val äger rum ska fullmäktige välja en ordförande samt en förste och en andre vice ordförande (presidium) av ledamöterna. Presidievalen skall förrättas på ett sammanträde som hålls före utgången av december månad.

Presidiet väljs för fullmäktiges löpande mandatperiod.

Kommunfullmäktiges ordförande, förste vice ordförande och andre vice ordförande, kommunchef samt sekreterare har placering vid det s.k. presidiebordet.

§ 3

Tills presidievalen har förrättats tjänstgör den som varit ledamot i fullmäktige längst tid (ålderspresidenten) som ordförande.

Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid som ledamot skall den äldste av dessa vara ålderspresident.

§ 4

Om ordföranden eller någon av vice ordförandena avgår som ledamot eller från sin presidiepost, bör fullmäktige så snart det kan ske välja en annan ledamot för återstoden av tjänstgöringstiden för den som har avgått.

Om samtliga i presidiet är hindrade att fullgöra uppdraget fullgör ålderspresidenten ordförandens uppgifter.

Tid och plats för sammanträdena

§ 5

Fullmäktige håller ordinarie sammanträde varje månad förutom i juli och augusti månad. För varje år bestämmer fullmäktige dag och tid för sammanträdena.

De år då allmänna val ägt rum i hela landet, sammanträder det nyvalda fullmäktige första gången i november.

Kommunstyrelsens presidium kallar ålderspresidenten för samråd varefter ålderspresidenten bestämmer dag och tid för det första sammanträdet.

§ 6

Kommunstyrelsen eller en tredjedel av fullmäktiges ledamöter har rätt att begära extra sammanträde.

En begäran om ett extra sammanträde skall göras skriftligt till ordföranden och skall innehålla uppgift om det eller de ärenden som önskas behandlade på det extra sammanträdet.

Ordföranden avgör, efter samråd med vice ordförandena, om begäran ska bifallas. Ett extra sammanträde hålls på den tid som ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena.

§ 7

Om det föreligger särskilda skäl för det, får ordföranden efter samråd med vice ordförandena ställa in ett sammanträde eller ändra dagen eller tiden för sammanträdet.

Om ordföranden beslutar att ett sammanträde skall ställas in eller att dagen eller tiden för ett sammanträde skall ändras, ska ordföranden se till att varje ledamot och ersättare snarast underrättas om beslutet. Uppgift om beslutet skall snarast och minst en vecka före den bestämda sammanträdesdagen anslås på kommunens anslagstavla.

§ 8

Fullmäktige sammanträder i Sessionssalen, Kultur-/utbildningscentrum, Bengtsfors.

Ordföranden får efter samråd med vice ordförandena bestämma en annan plats för ett visst sammanträde.

Kommunfullmäktiges ledamöter placeras i sessionssalen partivis.

§ 9

Fullmäktiges ordförande bestämmer i vilken utsträckning uppgift om de ärenden som skall behandlas skall införas i ortstidningen.

Förlängning av sammanträde och fortsatt sammanträde

§ 10

Fullmäktige kan besluta att avbryta sammanträdet och att hålla fortsatt sammanträde en senare dag för att behandla de ärenden som återstår. I ett sådant fall beslutar fullmäktige genast, när och var sammanträdet skall fortsätta.

Om fullmäktige beslutar att hålla fortsatt sammanträde, utfärdar ordföranden en kungörelse om det fortsatta sammanträdet på vanligt sätt.

Om sammanträdet skall fortsätta inom en vecka, behöver någon kungörelse inte utfärdas. I ett sådant fall låter ordföranden dock underrätta de ledamöter och ersättare som inte är närvarande när sammanträdet avbryts om tiden och platsen för det fortsatta sammanträdet.

Ärenden och handlingar till sammanträden

§ 11

Ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena när fullmäktige skall behandla ett ärende, om ej annat följer av lag.

Kommunfullmäktiges dagordning skall förutom beslutsärenden också omfatta uppföljning och utvärdering.

Ärenden av principiellt viktig natur skall behandlas av kommunfullmäktige.

§ 12

Kommunstyrelsens och övriga nämnders förslag till beslut i de ärenden som tagits in i kallelsen bör tillställas varje ledamot och ersättare före sammanträdet.

Ordföranden bestämmer i vilken omfattning övriga handlingar i ett ärende skall tillställas ledamöter och ersättare före sammanträdet.

Interpellationer och enkla frågor bör tillställas samtliga ledamöter och ersättare före det sammanträde vid vilket de avses bli ställda.

Handlingar i varje ärende bör finnas tillgängliga för allmänheten i sammanträdeslokalen under sammanträdet.

Anmälan om hinder för tjänstgöring och inkallande av ersättare

§ 13

Ledamot som är hindrad att delta i ett helt sammanträde eller i en del av ett sammanträde, skall själv ansvara för att den ersättare som står i tur att tjänstgöra kallas.

§ 14

Om en ledamot utan föregående anmälan uteblir från ett sammanträde eller hinder uppkommit för en ledamot att vidare delta i ett pågående sammanträde, kallar ordföranden in den ersättare som är tillgänglig och står i tur att tjänstgöra.

§ 15

Det som sagts om ledamot i 13 och 14 §§ gäller också för ersättare, som kallas till tjänstgöring.

§ 16

Ordföranden bestämmer, när en ledamot eller en ersättare skall träda in och tjänstgöra under ett pågående sammanträde. Dock bör pågående ärende avgöras innan byte sker.

Upprop

§ 17

En uppropslista som visar de ledamöter och ersättare som tjänstgör skall finnas tillgänglig under hela sammanträdet.

I början av varje sammanträde låter ordföranden förrätta upprop enligt uppropslistan.

Upprop förrättas också i början av varje ny sammanträdesdag, vid fortsatt sammanträde och när ordföranden anser att det behövs.

Protokollsjusterare

§ 18

Ordföranden bestämmer tid och plats för justering av protokollet för sammanträdet.

Sedan uppropet har förrättats enligt 17 § väljer fullmäktige två ledamöter att tillsammans med ordföranden justera protokollet från sammanträdet och att i förekommande fall biträda ordföranden vid röstsammanräkningar.

Turordning för handläggning av ärendena

§ 19

Fullmäktige behandlar ärendena i den turordning som de har tagits upp i kallelsen.

Fullmäktige kan dock besluta om ändrad turordning för ett eller flera ärenden.

Fullmäktige får besluta att avbryta handläggningen av ett ärende under ett sammanträde för att återuppta det senare under sammanträdet.

Yttranderätt vid sammanträden

§ 20

Ordföranden och vice ordförandena i en nämnd vars verksamhetsområde ett ärende berör får delta i överläggningen i ärendet.

Ordföranden eller vice ordföranden i en fullmäktigeberedning får delta i överläggningen, när fullmäktige behandlar ett ärende som beredningen handlagt.

Ordföranden i en nämnd eller i en fullmäktigeberedning eller någon annan som besvarar en interpellation eller en fråga får delta i den överläggning som hålls med anledning av svaret.

§ 21

Kommunens revisorer och sakkunniga biträden äger rätt att delta i överläggningar där fullmäktige behandlar årsredovisning, delårsbokslut, granskningsrapporter, i ärenden som väckts genom initiativrätten, samt vid behandling av den egna förvaltningen.

§ 22

Ordföranden låter efter samråd med vice ordförandena regelbundet kalla ordförandena och vice ordförandena i nämnderna, revisorerna samt anställda hos kommunen för att lämna upplysningar vid sammanträdena. Detsamma gäller utomstående sakkunniga.

Om fullmäktige inte beslutar något annat bestämmer ordföranden efter samråd med vice ordförandena i vilken utsträckning de som har kallats för att lämna upplysningar på ett sammanträde får yttra sig under överläggningarna.

§ 23

Kommunchefen får delta i överläggningen i alla ärenden.

Fullmäktiges sekreterare får yttra sig om lagligheten av det som förekommer vid sammanträdena.

Talarordning och ordningen vid sammanträdena

§ 24

Den som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar får ordet i den ordning i vilken han eller hon anmält sig och blivit uppropad.

Den som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar har också rätt till ett kort inlägg på högst två minuter för ett genmäle med anledning av vad en talare anfört. Inlägget görs omedelbart efter den talare som har ordet då begäran om att få göra inlägget framställs.

Om någon i sitt yttrande skulle avlägsna sig från ämnet och inte efter tillsägelse av ordföranden rättar sig får ordföranden ta från honom/henne ordet. I övrigt får ingen avbryta en talare under hans anförande.

Ordföranden kan utvisa den som uppträder störande och ej rättar sig efter tillsägelse.

Uppstår oordning som ordföranden inte kan avstyra, får ordföranden efter samråd med vice ordförandena upplösa sammanträdet.

Yrkanden

§ 25

När fullmäktige har förklarat överläggningen i ett ärende avslutad, går ordföranden igenom de yrkanden som har framställts under överläggningen och kontrollerar att de är korrekt uppfattade.

Ordföranden befäster genomgången med ett klubbslag. Därefter får inte något yrkande ändras eller återtas, om inte fullmäktige enhälligt beslutar medge det.

För att yrkanden lättare ska hanteras på lämpligt sätt ska längre yrkanden lämnas in skriftligt.

Deltagande i beslut

§ 26

En ledamot som avser att avstå från att delta i ett beslut skall anmäla detta till ordföranden innan beslutet fattas.

En ledamot som inte har gjort en sådan anmälan anses ha deltagit i beslutet om fullmäktige fattar det med acklamation.

Omröstningar

§ 27

När omröstningar genomförs biträds ordföranden av de två ledamöterna som har utsetts att justera protokollet.

Omröstningarna genomförs så att ledamöterna avge sina röster efter upprop. Uppropet sker enligt upppropslistan.

Ordföranden avger alltid sin röst sist.

Sedan omröstningen har avslutats, befäster ordföranden detta med ett klubbslag. Därefter får inte någon ledamot avge sin röst. Inte heller får någon ledamot ändra eller återta en avgiven röst efter klubbslaget.

Om oenighet uppstår om resultatet av en öppen omröstning, skall en ny omröstning omedelbart genomföras.

§ 28

En valsedel är ogiltig

1. om den upptar namnet på någon som inte är valbar
2. om den upptar flera eller färre namn än det antal personer som skall väljas
3. om den upptar ett namn som inte klart utvisar vem som avses

Det som sagts ovan gäller inte vid val som sker med tillämpning av proportionellt valsätt. För sådana val finns särskilda föreskrifter i lag.

Motioner

§ 29

En motion skall vara skriftlig och egenhändigt undertecknad av en eller flera ledamöter.

Ämnen av olika slag får inte tas upp i samma motion.

En motion väcks genom att den ges in till kommunstyrelsens kansli eller att den lämnas vid ett sammanträde med fullmäktige.

En ersättare får endast väcka en motion när ersättaren tjänstgör som ledamot vid ett sammanträde.

Kommunstyrelsen skall två gånger per år redovisa de motioner som inte har beretts färdigt. Redovisningen skall göras på fullmäktiges ordinarie sammanträden i april och oktober.

Interpellationer

§ 30

En interpellation skall vara skriftlig och egenhändigt undertecknad av en ledamot.

Den bör ges in till kommunstyrelsens kansli senast fyra dagar före det sammanträde vid vilket ledamoten avser att ställa den.

En ersättare får lämna in en interpellation under ett sammanträde om ersättaren tjänstgör som ledamot vid sammanträdet.

En interpellation bör besvaras senast under det sammanträde som följer närmast efter det då interpellationen ställdes.

Ett svar på en interpellation skall vara skriftligt. Uppgift om att interpellationssvar kommer att lämnas vid visst sammanträde bör tas in i kungörelse.

Den ledamot som har ställt interpellationen bör få del av svaret dagen före den sammanträdesdag då svaret skall lämnas.

Om en interpellation avser förhållandena i ett sådant företag som avses i 3 kap 17 eller 18 §§ kommunallagen får den ordförande till vilken interpellationen har ställts överlämna till en av fullmäktige utsedda ledamot i företagets styrelse att besvara interpellationen.

En ersättare som har ställt en interpellation får delta i överläggningen då svaret på interpellationen behandlas bara om ersättaren tjänstgör som ledamot också vid det tillfället.

Frågor

§ 31

En fråga skall vara skriftlig och egenhändigt undertecknad av en ledamot.

Den skall ges in till kommunstyrelsens kansli senast fyra dagar före det sammanträde vid vilket ledamoten avser att ställa den.

Vad som sägs i 30 § gäller i tillämpliga delar också på fråga. Svar på fråga behöver dock inte vara skriftligt.

En fråga bör besvaras under det sammanträde vid vilket den har ställts.

Beredning av ärenden

§ 32

Om fullmäktige inte beslutar något annat avgör kommunstyrelsen hur de ärenden som fullmäktige skall behandla skall remitteras.

På varje ordinarie sammanträde med fullmäktige skall redovisas de fullmäktigeärenden som kommit in till kommunstyrelsens kansli efter det närmast föregående ordinarie sammanträdet.

Förklaring vid revisionsanmärkning

§ 33

Om fullmäktige inte beslutar något annat bestämmer ordföranden i vilken ordning förklaringar över en anmärkning som revisorerna har framställt i revisionsberättelsen skall inhämtas från den nämnd eller fullmäktigeberedning mot vilken anmärkningen har riktats.

Valberedning

§ 34

På det första sammanträdet med nyvalda fullmäktige väljer fullmäktige en valberedning för den löpande mandatperioden.

Valberedningen består av fem ledamöter och lika många ersättare.

Bland ledamöterna väljer fullmäktige vid samma tillfälle en ordförande, en förste vice ordförande och en andre vice ordförande för den tid som de har valts att vara ledamöter

Valberedningen skall lägga fram förslag till alla valärenden som fullmäktige skall behandla med undantag av valen av fullmäktiges presidium, valberedning eller fyllnadsval som inte är ordförandeval.

Fullmäktige kan dock besluta att förrätta även ett annat val utan föregående beredning.

Valberedningen bestämmer själv sina arbetsformer.

Justering av protokollet

§ 35

Protokollet justeras av ordföranden och två ledamöter.

Om två eller flera ledamöter har fungerat som ordförande under ett sammanträde justerar respektive ordförande de paragrafer i protokollet som redovisar de delar av förhandlingarna som ordföranden har lett.

Fullmäktige får besluta att en paragraf i protokollet skall justeras omedelbart. Paragrafen skall, om möjligt, redovisas skriftligt innan fullmäktige justerar den.

Reservation

§ 36

En ledamot har rätt att reservera sig. Reservationen ska anmälas innan sammanträdet avslutats. Om en ledamot vill motivera reservationen ska detta göras skriftligt och anmälas innan sammanträdet avslutas. Den skriftliga reservationen inlämnas till kommunstyrelsens kansli före den tidpunkt som har fastställts för justeringen av protokollet.

Expediering m.m.

§ 37

Utdrag ur protokollet skall tillställas de nämnder, andra organ och personer som berörs av besluten i protokollet.

Gruppledare och kommunens revisorer skall dock alltid tillställas hela protokollet. Kommunfullmäktiges protokoll ska publiceras på kommunens hemsida.

Fullmäktigeberedningar

§ 38

Fullmäktige får tillsätta en eller flera särskilda fullmäktigeberedningar för beredning av ett visst ärende eller behandling av en viss fråga.

§ 39

Innan en fullmäktigeberedning inrättas ska ärendet alltid föregås av en beredning av kommunstyrelsen.

§ 40

Fullmäktige bestämmer vid varje tillfälle antalet ledamöter och ersättare i beredningen, samt mandattiden för denna.

§ 41

Bland ledamöterna i beredningen utser fullmäktige en ordförande och en vice ordförande.

§ 42

För fullmäktigeberedningar skall tillämpliga delar gälla vad som i kommunallagen är föreskrivet om nämnder i fråga om tidpunkt för sammanträden, beslutsförhet och protokoll.

§ 43

En fullmäktigeberedning får från kommunens nämnder och anställda begära in de upplysningar och de yttranden som behövs för att fullmäktigeberedningen skall kunna fullgöra sina uppgifter.

§ 44

Innan en fullmäktigeberednings ärende avgörs i fullmäktige ska kommunstyrelsen fått möjlighet att yttra sig i frågan.

§45

Kommunstyrelsen kan också, om så krävs, sända fullmäktigeberednings ärende på remiss till övriga nämnder, innan kommunstyrelsen tar ställning i frågan.